

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 2. KWIEŹNIA ROKU 1799. we WTOREK.

Za Najjaśniejszego Króla Pruskiego Jmci etc. Pana naszego najlaskawszego rozkazem, konwencya między Najjaśniejszym Panem i dwoma dworami Cesarzkiemi pod dniem 15. (26.) Stycznia roku 1797. zawarta względem różnych przedmiotów ściągających się do całkowitego podziału krajów bywszej Rzpltey Polskiej wprawdzie już dnia 15. Września roku tego samego dla tych, którychby Tranzakcyje w niej zawierane interessowały, przez obwieszczenie w pisma publiczne umieszczone do wiadomości powszechnej podana została; gdy jednak w ten czas Najjaśniejsze trzy Dwory kontraktujące jeszcze nie były się zgodziły o termin, od którego czas pięcioletni w Artykułach XI. i XII. Konwencyi pomienionej oznaczony, w którym wazalowie i poddani pod więcej iak pod jednym panowaniem poslellie mający oświadczyć mają, pod którym panowaniem pomieszkanie sobie obierają, i w którym poslellie w drugich panowaniach przedać powinni, rachować się ma, i ztąd też oznaczenie terminu owego jeszcze odłożono zostało; gdy daley Artykuły wspomniane dla znaczney części wazalów i poddanych w krajach bywszej Rzpltey Polskiej ośiadłych, największej są wagi; przeto Najjaśniejszy Król Pruski Jmci etc. Pan nasz najmilościwszy nie tylko Artykuły wspomniane, iak następują:

Artykuł XI. „Trzy Dwory dostrzegłszy wynikające „nieprzyzwoitości z eksystencyi poddanych mających poslellie w krajach różnych Monarchij i ztąd mieszczanych poddanych nazwanych, zgodziły się po nastąpieniu w tej okoliczności porozumieniu się, aby na przyszłość żaden z ich poddanych nie był mieszczanem, i że tak eksystencya iak nazwilkó takowych poddanych „mają być zniesione. Każdy więc z poddanych, który „więcej ma poslellie iak pod jednym panowaniem, „winien w ciągu lat pięciu oświadczyć uroczyste za siebie, dzieci i sukcesorów, iako też za sieroty nad „którymi opieka prawnie mu polecona została, iż wybiera sobie to lub owe panowanie, pod którym żyć „chce, a w tym wolnym wyborze najmniejszy przymus „miejsca mieć nie będzie. Gdy zaś ten wybór raz już „nastąpił, tedy czyniący nie będzie go mógł pod żadnym pozorem odmienić i będzie obowiązującym i niedwołanym dla niego, dzieci, sukcesorów i sierot, a „to pod karą konfliktaty tych dóbr, któreby przeciw „brzmieniu niniejszego Artykułu zatrzymali. Strony „kontraktujące obowiązują się iak najmocnie, prze- „strzegając dokładnie eksekucyi tego urządzenia, którego „wzajemny pożytek dla poddanych jest widoczny i niedbanym być nie może.

Artykuł XII. „Strony umawiające się chcą połączyć te bezpieczeństwa i przeczności środki z dobrem swych poddanych, zgodziły się na dozwolenie im czasu pięcioletniego, w którym dobra i inne prawa gruntowe posiadający w innych krajach, a nie w tych, które sobie za siedliłko obrali i w których iako poddani żyć mają, pod warunkami ile możności dla nich najzyskowniejszemi, sprzedać lub zamienić mogą. Również ma być postąpiono względem sukcesyji lub innych dóbr, które tytułem intercyzy lub innym jakim sposobem spadną na nich. Sukcesyie te i inne „dobra, choćby pod jakimkolwiek bądź imieniem na „gruncie były obcego mocarstwa, muszą być także w „przeciągu lat pięciu sprzedane. Gdyby po tym upły- „nionym czasie przepisom niniejszego urządzenia nie „stało się zadosyć, na ów czas własność takowa i „prawa na gruncie każdego z trzech mocarstw podpadną „konfliktacie. We wszystkich podobnych przypadkach, „summy z takowych przedazy pochodzące, i które pod- „dani z kraju iakiego mocarstwa wyprowadzić mają do

„kraj, którego sobie panowanie obrali, żadney opłacie „procentu dzielić od sta, ani innym iakowym podat- „kom przy wywożeniu sum w krajach respective mo- „carstw eksystować mogącym, podlegać nie będą.“ „jeszcze raz publikować, ale i równie to do wiadomości „powszechnej podać kazał, że za zgodą teraz między Naj- „jaśniejszemi Dworami kontraktującemi nastąpi, termin „od którego iak wyżej mowiono czas pięcioletni, dla pod- „danych mieszczanami nazwanych rachować się powinien, „na dzień 8. Marca 1797. roku jest stanowiący, i że więc „na dzień 8. Marca 1802. roku upływie, aby każdy które- „go się to tyczy, dla dogodzenia przepisom artykułów po- „wyższych swoje mógł uczynić urządzenie.

Obwieszczenie niniejsze dla tym większej wagi pieczęcią Królewską stwierdzone, i od ministrów tajnych Stanu i Gabinetu podpisane zostało. — Dan w Berlinie dnia 17. Stycznia 1799. roku.

Za wyraźnym Najjaśniejszego Króla Jmci rozkazem.
FINKENSTEIN. — ALVENSLEBEN. — HAUGWITZ.

z Wiednia dnia 25. Marca.

Dzisiejsza gazeta Dworiska donosi o pobiciu Generała *Auffenburg* w kraju *Gryzonów*, i o zajęciu tegoż w niewolę. Przemagająca siła nieprzyjaciół przymusiła wojsko Cesarzkie do opuszczenia *Koivu*. Donosi także, iż Gen: *Laudon* przy *Worms* w *Tyroli* atakowanym był od wojsk *Francuzkich*, i chociaż atak kilkakrotnie został powtarzanym coraz przez świeższe sily odnawiane, *Francuzi* jednak nie mogli tegoż samego dnia wspomniane zająć stanowisko. Wszakże na dniu 17. gdy z przemagającą siłą uderzyli, udało się im wojsko Cesarzkie z stanowiska wyruszyć. Potęga *Francuzów* wkroczoonych do *Engedain* składa się z dwóch całych dywizyj. Ta okoliczność skłoniła Generała majora *Bellegarde* wyciągnąć z częścią odwodowego korpusu do *Wintschgau* w zamiarze aby był w gotowości na każdy przypadek. Z raportu tegoż Generała okazuje się, iż poźniej *Francuzi* na dniu 17. atakowali Generała *Alcain* w stanowisku jego *Nauders* przy moście S. Marcina, lecz przeciw słałości wojsk Cesarzskich nie dokazać nie mogli. W czasie tych utarczek przy moście S. Marcina, *Francuzi* poślali oddział od 600 ludzi przez *Spiesberg* do *Mühlthal* dla zajęcia wawozu *Finstermuntz*, który w tyle stanowiska *Nauders* leży. Oddział ten już się był przedarł aż o ćwierć mili od wspomnionego ważnego punktu, lecz napadnięty przez dwie kompanie regimentu *Arey-Xiążęcia Toskańskiego*, przymuszony był do nagłego przez *Spiesberg* cofnięcia się. Zająto w niewolę nieprzyjacielowi 547 głów, a w dawniejszych potyczkach dostał się w niewolę Generał *Francuzki Menoni* z 15. oficerami, i przeszło stu gemejnami.

Kurier z *Konstantynopola* przybyły przyniósł nam wiadomość o Traktacie zaczepnego i odpornego przymierza zawartego między *Portą* i *Krolem Neapolitańskim*. Na mocy tego Traktatu Dwór *Ottomański* wysłał natychmiast 12 tysięcy *Albańczyków* na pomoc *Krolowi Neapolitańskiemu*, nim się zdobędzie na posiadanie mu wielkich posilków.

Herabia *Razumowski* Ambassador *Rosyjski* zostaje się na swoim miejscu i P. de *Kallischef* już tu nie przybędzie. — Dowiadujemy się z *Wintz*, iż tam zatrzymano jednego szpiega *Francuzkiego*, który się starał rozpoznać sily korpusu *Rosyjskiego*.

z Paryża dnia 15. Marca.

Niemielismy jeszcze urzędowej wiadomości o rozkazach danych przez Dyrektoryat przeciwko Generalowi *Championnet*, Ob. *Bassal*, i innym Agentom we *Wło-*

szech. Redaktor ogłosił w tej okoliczności następujący wyrok pod d. 7. *Ventose*: „Dyrektoryat Wykonawczy uwiadomiony iż od czasu wkroczenia armij *Francuzkiej* do *Rzymu*, i zajęcia potym krajów *Neapolitańskich*, popełniane były w tych krajach kradzieże, zdzierstwa i łupieństwa o iakie głos publiczny okrzyka osoby które składały lub jeszcze składają część armij *Neapolitańskich*, zważywszy iż jest potrzebą przez pamiętny przykład uprzedzić ponowienie tak nagannych bezprawioy które pozbawiają armię flusznych pożytkow, iakich ma prawo po swoich spodziewać się zwycięstwach, stanowi co następuje: Artykuł I. General kommanderujący armiami *Włoską* i *Neapolitańską* każe niezwłocznie stawiać przed sądem wojennym wszystkich okrzyzonych o pomienione kradzieże, zdzierstwa i łupieństwa, iakiekolwiek tychże okrzyzonych są łupnie, urzędy, lub profesye. — II. Sz regułniej do tego wojennego sądu stawiony będzie *Bassal*, bywły Obywatel *Francuzki*. — III. Niniejszy wyrok ogłoszonym zostanie w armii *Neapolitańskiej*, we dwóch językach wydrukowany, i wszędzie gdzie wypadnie w terytorium *Rzymskim* i *Neapolitańskim* przybity. Ministrowi wojennemu polecone jest onego wykonanie.

Powszechna troskliwość zwraca się teraz ku wyborowi nowego Dyrektora i odejściu jednego z teraźniejszych. Wszysłko zdaie się połączyć za Ob. *Sieyes*, chociaż w tej mierze Dyrektoryat jest mu przeciwnym. *Sieyes* popieranym jest przez wszystkie partye, dla tego Dyrektoryat nie śmie użyć przeciw niemu silnych środków, Jeżeli *Reubel*, który jest osobistym *Sieyesa* nieprzyjacielem wyjdzie iak zapewniam z Dyrektoryatu, to tym pewnie *Sieyes* dostojność tę obejmie.

Adjutant Generała *Bernadotte* przybył do *Paryża*, po odebranie, iak mówią dalszych instrukcyj i rozkazow Dyrektoryatu. — *Scherer*, udając się do *Włoch*, wstąpił do G. *Joubert* bywszego Generała Kommanderującego armią *Włoską*, i odprawił z nim konferencyę w materji tyczącej się stanu kraju, w którym najwyższą obecną komendę; wziął z sobą Generała *Hatry*. Donoszą z *Bressi* o zasłach tam wielkich odmianach w armii morskiej. Kontr-Admirał *Delmotte*, który był szefem wyższego sztabu, mianowany jest najwyższym kommandantem, Kontr-Admirałowie zaś *Bedout* i *Courand* dowodzą będkadrami. — Szef dywizyi *Durand-Linois* przechodzi z okrętu *Rouffeu* na Szefa wyższego sztabu, a szef dywizyi *Christi-Palliere* został Generałem Adjutantem. — Okręty, którymi ci Generałowie dowodzą, nazywają się *Ocean*, *Republikan* i *Straszny*, wszystkie o trzech działach. — Jeden oficer świeżo z *Egiptu* do *Paryża* przybył, zapewnia, że Generałowie *Lasne* i *Lasnus*, o których pojedynku niedawno gloszono, żyją w *Kairze* w najsłodszej przyjaźni z obywatelami *Tallien* i *Dumas*. Dziennik *Przyjaciel Praw* umieszcza list z *Turynu* pod dnjem 1. Marca w tej osnowie. W mieście *Aqui* i jego okolicach miał powstać bunt, i rozciągnąć się aż do okolic *Alexandryi*. — Wiosniacy w liczbie kilkunastu tysięcy zbrali się, i opatrzyli się w żywność na trzy dni. W *Aqui* nie znajdował się iak tylko jeden batalion, który buntownicy rozbroili i w niewolę zaieli. Mieli nawet zabić kommandanta tego miasta, i posunąć swoją zachwałność aż do wzywania miasta *Alexandryi*, aby się im poddało. Do tego buntu miała być pozorem licata

którą na papierowej monecie ponofili. Dwa dni tem u iak General *Gouchy* wyjechał dla dowodzenia wojskami, które wyszły przeciw buntownikom. Wkrótce po jego wyjeździe dowiedzieliśmy się, że część ich już jest rozproszona. Z arsenału wyprawiono armaty. Ci wieśniacy, którzy zdają się nie mieć żadnego dowódcy, i nie są w broni należycie opatrzeni, ulegną zapewne wkrótce republikanickim bagnietom. Główniejszy powód, podług *Monitora*, w deklaracji wojny przeciw *Austrii* przytoczony, jest milczenie, które ten dwór zachował względem marszu i wkroczenia wojsk *Rosyjskich* do *Szwabii*.

Dyrektoriat odebrał dnia onegdajszego wieczorem kuryera, który mu przywiozł szczegóły operacyow naszej armii w *Helwecyi* pod d. 6. i 7. t. m.

Mówią iż General *Championnet* nie chciał się poddać rozkazowi Dyrektoryatu odwołującemu go od służby. To jest rzeczą pewną iż jeszcze dotąd nieodebrano z *Włoch* żadnej wiadomości o jego aresztowaniu. Niektóre osoby zapewniają, iż ten General pisał z *Neapolu* w pierwszych dniach tego miesiąca mianując się jeszcze Generałem komanderującym. (*Feuille du jour*)

Przyjaciel Praw wyraża, iż pewne Mocarstwo Niemieckie mocniej iak kiedy trwa w swoich zamiarach neutralności.

Redaktor ogłosił następujące pismo z powodu którego wojna *Toskański* została wypowiedzianą:

Krotki wypis planu wojennego ułożonego przez Rząd *Toskański* w porozumieniu z koalicją przeciwko *Francji*.

„Wojska liniowe i milicje miały rozkaz być na pierwszy znak w gotowości do marszu dla zająć trzech obozów które miały być założone na granicach od strony *Modeny*, *Bononii* i *Peruzy*. Miejsce ich zastąpić miała straż Ochotników na ten koniec prawem ustanowiona. Wszyscy Plebani mieli rozkaz przytąć potajemnie dokładną listę wszystkich *Parafianów* zdolnych do noszenia broni z wymienieniem *Cieślów*, *Mularzów*, ludzi zdanych do robienia machin, *Saperów*, *Minerów* etc. Przygotowano potrzebną artylleryą, wyznaczono drogi, mośły do zerwania, miejsca do zasadzania min; wysłano *Inżynierów* dla rozmiaru i ułożenia potrzebnych planów, równie iako do zrobienia fortyfikacyow na niektórych górach. Porozumiano się względem pewnych znakow które po górach ustanowić miano dla przesyłania doniesień i rozkazow podług których powłeczne uzbrojenie ulkutecznione być miało.

NB. Plan ten był czytany w kancelaryi stanu przez osobę która zrobiła ten krotki onego wypis, i która nawet na jedną minutę nie mogła go dostać z rąk *Ministra* *Sirasoldo*.

W naszych *Dziennikach* znajdujemy następujący wypis z listu pisanego przez Generala *Gouchy* do Ob. *Eymar* Kommissarza Rządowego w *Turynie*. Datowany jest w głównej kwaterze w *Acqui* dnia 12. *Ventos* (2. *Marca*.) Dnia wczorajszego buntownicy ułtapili z *Nizza* trzema godzinami przed moim tam wkroczeniem. Patryoci chwalebnie tam sobie postąpili, odparłszy ich za pierwszym razem. Dziś wszedłem do *Acqui*. Jedna kolumna którą posłałem z *Alexandrii*, również tam się pomknęła, miało *Acqui* otworzyć swoje bramy, a ienicy *Francuzcy* na wolność wypuszczonemi zostali. Republikanie napotkawszy partye insurgentow, zupełnie ich wygubili, których tylko z orężem w ręku znaleźli, natychmiast ich rozstrzelali, między innemi doktora *Porta* dowódcę armii insurrekcyney. Odebrał on swoją karę z 30 innemi w *Alexandrii*. *Stawi* siedlisko insurrekcyi, gdzie jedna część 29tej pulbrygady zdradziecko była napadniętą, i gdzie zabito kapitana *Blayal*, zostało spalone. Wielu insurgentow powraca do swoich domow, i lubo niektóre okolice znajdują się jeszcze pod bronią, spodziewam się, iż okazana sprawiedliwa surowość zle myślących zastraszy. Przedsięwzięte są środki na aresztowanie wszystkich dowódcow, i odkrycie całego pasma tej

insurrekcyi. Duch tych obrotow wypływa z pierwszego planu koalicji, to jest przecięcia, albo przynajmniej napaśtowania z tyłu armią *Włoską*. Insurgenci mianowali municypalność i komendantow w *Acqui*. Kazalem aresztować te wszystkie członki, potrzeba ażeby wiedzieli, iż nie można stawiać się bezkarnie na czele władz insurrekcyinych. Zostawię tu dostateczne sily na zabezpieczenie spokojności. Skoro tylko dobry porządek przywróconym zostanie, pojadę do *Turynu*.

Dnia wczorajszego Rada starszych odrzuciła rezolucyą względem prawa sukcesji po krewnych emigrantow odwołując się w tej mierze do prawa 9. *Floreala* roku 3. z *Bruxelli* dnia 12. *Marca*.

Słychać iż wojska *Francuskie* pod komendą Generala *Bernadotte*, procz dopomagania operacyom Generala *Jourdan*, nie będą tracić z oczow pułnocnych Niemiec. General *Bernadotte* z 25. tyśiącami wojska ma wkroczyć do *Cyrkulu Frankońskiego* i zająć *Wirtzburg*. Insurgenci w naszych okolicach jeszcze są niespokojni, wszędzie iednak porażeni bywają.

z *Hagi* dnia 16. *Marca*.

Kuryer dnia wczorajszego wieczorem z *Paryża* przybył, przywiozł nam wiadomość, iż Ciało Prawodawcze *Francuskie* zadekretowało wypowiedzenie wojny Cesarzowi iako *Krolowi Czeskiemu*, *Węgierskiemu*, *Arcy-Xciu Austryackiemu* i *Wielkiemu Xciu* *Toskańskiemu*.

Rada 500. w *Paryżu* uchwaliła za zasadę do dekretu: Iż pensye dla osob wojskowych podług rozmaitych ich stopniow nie więcej nad 6000. frankow, ani mniej nad 100. wynosić powinny. — Dla otrzymania takowey pensyi, potrzeba 30 lat zostawać w służbie lądowey *Rzpltey*, wyjąwszy tych, którzy są ranni, lub staną się niezdolni do dalszey służby. Dla wojsk *Francuskich* w innych częściach świata inne warunki są oznaczone. — Z *Marsylii* muszą się oddalić wszyscy cudzoziemcy, *Niemcy*, *Hiszpani*, *Szwajcarowie* etc. w liczbie 5000. osob. Papiery *Turkow*, *Tunezańcykow*, i *Marokańczykow* są zapieczętowane.

z *Konstantynopola* dnia 21. *Marca*.

Uboćzne doniesienia z *Egiptu* wyrażają, iż *Francuzi* zatrudniają się tam ciągle robieniem fortyfikacyow i żańców. Od dawnego czasu iedna tylko bitwa stoczona była z *Arabami* i *Beduinami*, w której z wielką stratą zostali rozpedzonemi. Zapewniają, iż *Arabowie* okopują odtąd swoje obozy na wzor *Francuzow*. Porta nie odebrała żadney pewney wiadomości o stanie *Alexandrii*, i skutkach iey oblężenia. Zdanie iey jest, iż przedzobyciem *Malty* i *Korfu*, nie można przedsięwziąć żadnych środków przeciwko Republikanom w *Egipcie*, którzy pomimo małej liczby sprawują tam władzę najwyższą.

Z tychże doniesień dowiadujemy się, iż wielu oficerow i żołnierzy *Francuskich* zaślubiają sobie *Muzulmanki*, i że dla uprzątnienia przeszkod, któreby tym małżeństwom odmienna religia przynieść mogła, *Buonaparte* naklonił niektórych naczelnikow religii *Mahometanickiej*, ażeby ogłosili, iż w terażniejszych *Egiptu* okolicznościach wolno jest kobietom *Tureckim* zaślubiać sobie chrześcian.

Od granic *Austryackich* dnia 13. *Marca*.

Z *Konstantynopla* donoszą, iż za wdaniem się *Sir Sidneya Smith* 18 aresztowanych artyllow *Francuskich*, tudzież 48 innych uwolnionych *Francuzow* ma być do *Tulonu* przewiezionych, dla wymienienia ich za jeńców *Angielskich*. — *Buonaparte* w *Egipcie* awansował na wyższe stopnie bardzo wiele oficerow i żołnierzy. — Gdy *Arcy-Xiąże* *Palatyn* przybył do *Peterzburga*, Imperator przywitał go temi słowy. „Naywiększym dla mnie jest ukontentowaniem oglądać brata, mego naylepszego przyjaciela.“ — Druga kolumna wojsk *Rosyjskich* już weszła do krajow Cesarlickich.

z *Pragi* dnia 12. *Marca*.

Na dniu dzisiejszym było tu odprawione uroczyste nabożeństwo dla uproszenia Boga o pomyślność i błogosławieństwo orężowi *Arcy-Xiążęcia* *Karola*. Liczne zgromadzenie wszelkich stanow przytomne było temu nabożeństwu.

z *Bregentz* dnia 12. *Marca*.

Począwszy od dnia 8. t. m. wojska *Cesarlickie* nieustannie potykały się z *Francuzami*; powodzenia ich były rozmaite. Wczoraj słyszeliśmy mocne z armat strzelanie, działy zaś dowiadujemy się, że *Austriacy* zburzyli całkiem most służący do komunikacyi przez *Francuzow* przy *Mainingen* postawiony. Ci ostatni przelazliszy *Ren*, posunęli się zaraz aż pod bramy miasta *Feldkirch* i zdobyli dwie reduty. Lecz spodziewamy się, że General *Hotze* który świeżo odebrał posiłki, będzie w stanie utrzymać się w tym stanowisku.

z *Stutgardu* dnia 13. *Marca*.

Wojska *Francuskie* coraz się bardziej rozszerzają, i brzegami *Dunaju* posuwają się ku *Ulm*. W *Ebingen*, *Rosenfeld*, *Balingen*, znajdują się także oddziały ich wojska. Do *Tubingen* na dniu 11. przybył patrol od 60 strzelcow, który iednak nazajutrz do *Rottenburga* cofnął się. Przez *Meiningen* do *Urach* dochodzą już patrole *Francuskie*. *Austriackie* patrole również stanęły pod *Urach*. Prawe skrzydło armii *Francuskiej* pod Gen. *Perino* przeszło z *Stullingen* do *Tengen*, a zamtąd do *Stockach*. Dnia 14. *Marca*. — Słychać, iż *Francuzi* po ostatnim zwycięstwie swoim przez *Voralberg* przeszli, i iezeli nie zajęli *Lindau*, to przynajmniej go opasali. Wojska *Cesarlickie* w kraju *Gryzonow* do 10 tyśięcy ludzi wyniosły, nie mogły iednak zarazem działać.

Dnia 17. *Marca*.

Wojska *Francuskie* coraz bardziej oddalają się z naszych okolic; w *Rothweil* i okolicach zaledwo teraz 3000 ich się znajduje. Zamiar Generala *Jourdan* zdaje się być ten, ażeby sily swoje coraz lepiej połączyć, osobliwie na prawym skrzydle, przypierając mocniej do armii Generala *Maffeny*. Podług tego planu, armia *Francuska* zrobiła takie poruszenie, które się zbliża do granic *Szwajcarskich*. Podług ostatnich doniesień, kwatera główna Generala *Jourdan* była w *Engen* o mil 6. od *Schaffhuzy*. Armia *Austriacka* posuwała się ku *Stockach*, przeto obiedwie armie powinny się teraz blisko siebie znajdować i trzeba się spodziewać wkrótce ważney bitwy.

Dnia 18. *Marca*.

Podług listow z *Aushurga*, główna kwatera *Arcy-Xiążęcia* *Karola* znajdowała się jeszcze dnia 14. w *Mindelheim*, lecz sam ten *Xiąże* wyjechał do *Bregentz*. Rzucono mosty na *Dunaju* przy *Dillingen*, *Blindheim*, *Donaewerth*, i po wyżej *Ulm*.

Dnia 19. *Marca*.

Potwierdza się, iż General *Vandamme* mający główną kwaterę w *Tutlingen* opuścił to miejsce na dniu 15. i z korpusem od 5 do 6 tyśięcy ludzi udał się do *Ebingen*. — Podług listow z *Memmingen* pod dniem 15. nieprzełaził przez to miasto przechodząc wojska *Cesarlickie* do *Szwabii*. Korpus Generala *Nauendorf* przednią straż składającą pomknęło się za *Ravensburg*.

z *Aushurga* dnia 14. *Marca*.

Naypierwsze wiadomości o bitwie stoczoney przy źródłach *Renu* były znacznie z sobą przeciwne; teraz zaczyna się wyjaśniać. *Francuzi* przesłali *Ren* w trzech miejscach. Lewe ich skrzydło odparte zostało przez G. *Hotze* przy *Feldkirch*, lecz był to tylko atak zmyślony. Przedniejsze ich sily znajdowały się od strony *Balzera* i *Reichenau*, którzy przedarli się do *Koiru*. To zdarzenie będzie niezmiernie dla armii *Cesarlickiej* przykrym przez swoje komunikacye z *Włochami*. Mówią, iż wojska *Gryzonow* żadney wojskom *Cesarlickim* nie dały pomocy.

Dnia 15. *Marca*.

Arcy-Xiąże *Karol* posłał znaczne posiłki Generalowi *Hotze* z rozkazem, ażeby iak najmocniej bronił ważnego stanowiska *Voralberg*, którego utracenie przyniosłoby stanowzące skutki dla dalszych operacyow wojennych: z przyczyny, iż armia *Cesarlicka* między *Dunajem* i *Renem* nie może się pomykać za jezioro *Konstancyjskie*, poki tylko nie zostanie pewną, iż nie może być przez *Voralberg* atakowana. *Francuzi* z swojej strony z wielką ciętością dobijają się o to stanowisko, którego opanowanie niemniej jest trudne, iak ważne onego dla obojczy strony posiadanie.

z *Strazburga* dnia 14. *Marca*.

Dowiadujemy się z listu pisanego z głównej kwatery *Francuskiej* w *Koirze* pod dniem 9. t. m. iż General *Mas-*

seną wezwał dnia 6. o północy Generała *Auffenberg*, ażeby ustąpił z kraju *Gryzonów*. Generał ten niechętnie na to zezwolił, i nazajutrz dośłał się w niewolę. Generał *Maffina* zobaczywszy go rzekł mu: Pisałem do W. Pana dnia onegdajszego, odpisałeś mi wczoraj z rana, a dziś będę miał ukontentowanie z ciebie z nim obiad.

Gdy *Francuzi* atakowali *Ratzen*, 14ta Pułbrygada przebrnęła *Ren* mając wodę po pachy. Inna kolumna wdzierała się na skały i przeszła przez wysokie góry do *Haldenstein*, skąd przybyła do *Koivu*. Ponieważ nie można było atakować z przodu ważnego stanowiska *Luciensteig*, żołnierze opasali je wdarłszy się na skały. Przez przybycie *Francuzów* do *Koivu* zakończył się proces przećwiko Patryotom zaczęły — *Szwajcarowie* w liczbie 19 tysięcy znajdują się już pod bronią. Dowodzi nimi G. *Keller*, który z *Lucerny* udał się do *Rheintal*; dokąd go poprzedziło kilka tysięcy *Szwajcarów*.

Dnia 17. Marca.

Dnia wczorajszego rozeszła się tu pogłółka, iż na płaszczyźnie *Kinzing* widziano *Austryackie* patrole. Procz tego zapewniono, że armia pomknieła się ku jeziorowi *Konstancyjskiemu*, i że Generał *Jourdan* przeniósł swoją główną kwaterę do *Saffury*. Te wiadomości sprawiły niejaką niespokojność. Nasza Administracja Centralna i Muncypalna ogłosiły się natychmiast za nieustające, i naradziły się z komendantem względem środków odparcia nieprzyjaciela w przypadku gdyby się miał od strony *Kehl* pokazać. Wzięto w rekwizycję naszą Gwardyę Narodową i załogę w *Kehl* wzmocniono. Kolumny liniowe w okolicach miały być w gotowości. — Dziś wyszła Proklamacja Generała dywizji *Chateauf-Randon*, w której podciąga do stajni rekwizycji mieszkańców wyższego i niższego *Reny*, i wzywa kolumny liniowe, ażeby przybiegały na głos swoich Administratorów dla obrony granic. Mówią iż nieprzyjacieli (wyraża on w tym piśmie) zbliża się dla atakowania waszego terytorium, a najszczególniej *Strazburga*. Niepokazuje się, ażeby ta wiadomość była prawdziwą; z tym wszystkim gorliwość i ochota jaką okazuje Gwardya Narodowa, dowiodą nieprzyjacieli, iż granic i twierdzonych naszych nie łatwo napalić może.

Tego wieczora przybył tu Ob. *Alquier* Minister *Francuski* w *Muni* h. Oddział kawalerji *Austryackiej* odprawił jego i Ob. *Bacher* aż do naszych posterunków od strony *czarnego lasu*. — Przybyło tu kilka liniowych kolumn z pobliskich kantonów. (z *Gazety Strazburskiej*.)

z *Ratyzbony* dnia 15. Marca.

Seym *Rzeszy* dawał dzisiaj wotum względem przechodu wojsk *Rosyjskich*. Dotąd widzieć się dała większość za pokój. Mówią że dekret Kommissji Cesarzkiej w tym przedmiocie niezwłocznie Seymowi będzie przesłany.

Dnia 17. Marca.

Votum *Austrii* w Collegium Xiążąt podane zawiera w sobie powody jakie Rzplta *Francuska* dała Domowi *Austryackiemu* do przedsięwzięcia środków do obrony granic dających. Kończy się zaś w następujących wyrazach: W tym stanie rzeczy zostawia się do sądenia, jeżeli się może zgadzać z roztropnością i prawdziwym pożytkiem *Rzeszy Niemieckiej*, ażeby przewłoczyć ostrożności środki, aż do odrzucenia pomocy potężnego Dworu, którego tak szczerze interesuje los *Rzeszy*, i od którego w mniej niebezpiecznych okolicznościach pięć Cyrculów *Rzeszy* i innych oddzielnych krajów o pomoc się dopraszały; ażeby nakoniec wyrzec się nadziei silnego wsparcia na obronę granic *Niemieckich* i całości *Rzeszy*.

z *Koblentz* dnia 16. Marca.

Na dniu 12. w wieczor przybył tu Generał *Bernadotte* nazajutrz oglądał fortecę *Erenbreitstein*. Miał także chęć iechania do *Duffeldofu*, lecz nadeszły kurjer z *Moguncyi*, przymusił go do powrócenia do swojej głównej kwatery.

z *Frankfortu* dnia 16. Marca.

Od kilku dni jesteśmy tu spokojniejsi względem jarmarku naszego, Adjutant Generała *Jourdan* przywiózł nam pociesającą i zapewniającą odpowiedź, wszakże dotąd mało widzimy *Cudzoziemców* zjeżdżających się. — Urlopowani *Hasy* odebrali rozkaz, aby nieprzechodzili przez *Butzbach*, *Gießen* i inne miejsca, w których *Francuzi* stoją. — W całym Cyrcule *Frankońskim* procz jednej kompanij *Minierów*, która pracuje około fortyfikacyi *Wirtz-*

lurga, żadne inne wojsko Cesarzkie nieznajduie się. — Pod *Moguncyą* z tej strony *Reny*, stoi obóz *Francuski* rozłożony. Składa się on powiększej części z młodzieży ostatniej konkrypecji. — Podług jednego tutejszego dziennika, *Porta* chce posłać do *Neapolu* 10. tysięcy kawalerji. — Od kilku dni znowu wojska *Francuskie* zbierają się nad *Niddą*. Zaczynają przejeżdżających rewidować.

Rzplta *Szwajcarska* odmówiła żydom prawo obywateliwa. W *Iporach*, które w tej mierze były rozpoczęte, jeden deputowany uczynił wniosek, aby wydani byli Generałowi *Bonaparte*, który ich dalej do *Jerozolimy* przeszedł.

z *Szwabii* dnia 16. Marca.

O poruszeniach armii *Francuskiej* i *Cesarzkiej* mamy następujące doniesienia. Na dniu 10 armia *Francuska* zajęła linię od *Ubertingen* do *Moskirch* *Siegmaringen* i *Vornigen* i była w bliskości armii Arcy-Xiążęcia *Karola* na linii *Lindau*, *Ravensburg*, *Biberach* i *Ulm*. Przednia straż armii Arcy-Xiążęcia *Karola* posunęła się ku *Leutkirch*, dowodzoną jest przez Gen. *Nauendorf*, wynosi 18.000 ludzi.

z *Rastadu* dnia 17. Marca.

Codzień bardziej lekamy się, aby negocjacje z *Rzeszą* nie zostały zerwane. Wszyscy Polłowie pakują sprzęty swoje. Widać także wiele ozębności między niektórymi Legacyami. — Z *Paryża* donoszą, iż Xiążę *Wurtembergi*, *Badeński*, *Elektor Palatyn*, *Xz* *Hesju-Darmstadt* oddzielny pokój z *Francyą* zawrzeć starają się. — Ministrowie *Francuscy* z powodu odniesionych zwycięstw *Francuskich* w kraju *Gryzonów*, rozmaite dawali festyny, i rapporta o nich drukować kazali.

Nie dotąd niewiemy pewnego co się dzieje w obydwóch armiach. Podług ostatnich listów z *Kehl*, postrach, który był temi dniami w tamtych tutejszych okolicach rzucony, już ustał. W czasie rozróżniony trwogi dwa bataliony nowo zaczęte przeszły z *Strazburga* do *Kehl*, gdzie najmocniejsze czyniono przygotowania do obrony. Ministrowie *Francuscy* do tych czas jeszcze niekomunikowali *Rzeszy* deklaracyi wojny przez kurjera sobie nadślaney. Mówią, że gdyby się kongress miał rozewść, Ob. *Jean-Debrie* użyty będzie za kommissarza rządowego przy armii G. *Jourdan*. *Conclusum* deputacyi *Rzeszy* na d. 15. t. m. większością sześciu głosów było uchwalone. *Saxonia*, *Bremen*, i *Wurtemberg* były mu przeciwne. Oto są dwa przełożenia ministra Cesarzkiego na dniu 14. deputacyi *Rzeszy* podane: „Kommissya Jego Cesarzkiej Mości uwiadomia Deputacyą *Rzeszy* o swoim *Conclusum* d. 11. zapadłym, że stoi niewzruszenie przy podstawie swego dekretu pod d. 4. wydanego. w *Rastadu* d. 14. Marca roku 1799.

(podpisano) *Metternich*.

Kommissya J. C. Mei odebrała od ministrów pełnomocnych *Francuskich* Notę pod d. 14. t. m. względem danego rozkazu przez Arcy-Xięcia *Karola* najwyższego Generała armii Cesarzkiej i *Rzeszy*, sprawującemu interessa *Francuskie* w *Ratyzbonie*. O. *Bacher*, ażeby wyjechał z miasta, i komunikuje ją deputacyi *Rzeszy* w celu dokładnego w tej mierze uwiadomienia.

Dnia 18. Marca.

Podług listów z *Strazburga*, wielkie wczoraj panowało zamieszanie w tym mieście i nadzwyczajne czyniono przygotowania. Dany był rozkaz włościanom w okolicach, ażeby się spieszo udali do *Strazburga*. Zapewniali, że Ob. *Jean-Debrie* wkrótce ma opuścić *Rastad*.

Ob. *Bacher* przybył tu dnia dzisiejszego przez *Offenburg*. Zatrzymał się w głównej kwaterze Generała *Jourdan*, która iak mówią, jest w *Stocach*. — Przybyło także dziś czterech żołnierzy *Francuskich*, na ordynansie dla Ministrów Rzpłtey *Francuskiej*.

Kopia listu pisanego przez Arcy-Xiążęcia *Karola* do *Barona de Hugel* Kommissarza Cesarzkiego.

W głównej kwaterze w *Friedberg* dnia 8. Marca 1799—

W terażniejszych okolicznościach gdy kroki nieprzyjacielskie z strony *Francuzów* rozpoczętemi zostały, nie można już w żadnym sposobie pozwolić, aby Ob. *Bacher* miał się dłużej zatrzymać w tyle armii. Winieniem zatem iak najsilniej upraszać JP. Kommissarza, ażeby Ob. *Bacher* oświadczył, iż generalna komenda armii Cesarzkiej i *Rzeszy* wymaga jego oddalenia się po za linię forpocztów, ażeby przeto wyjechał z *Ratyzbony* we 24 godzinach. W tym celu wysłałem officera mającego zle-

cenie po upłynieniu tego czasu, iżby towarzyszył Ob. *Bacher* i jego świicie aż do forpocztów armii Cesarzkiej, z *Tubingen* dnia 18. Marca.

Armia *Francuska* zdaje się coraz bardziej koncentrować im bliżej ściga się ku wojskom *Austryackim*. Lewe skrzydło pod dowództwem Generała St. *Cy* wzmocnione jest przez Generała *Vandamme*. Ten odsunął się na dniu 15. Marca z *Tutlingen* wyciągnawszy z tamąd z 3000 ludzi i z dwiema innymi podbrygadami, tudzież jednym regimentem kawalerji i artylleryą przez *Heuberg* do *Ebingen*. Do tegoż miejsca przeniósł się także kwatera Generała *Vandamme*. Z *Balingen* oddziały również wyruszyły do *Ebingen*. — Na dniu 15 poseł *Francuski* *Alquier* przybył z *Monachium* do *Tutlingen*, gdzie go konwoy *Austryacki* eskortował. — O zaszkty potyczce między Generałem *Jourdan* i Arcy-Xiążęciem *Karolem* nie mamy jeszcze doniesienia, to tylko pewna, iż na dniu 16 z rana Generał *Chateauf-Randon* komendant *Strazburski* odebrał wiadomość, iż patrole *Austryackie* ukazały się w dolinie *Kinzing* i posuwały się ku *Kehl*, armia zaś Generała *Jourdan* wyszła z swoich stanowisk dla zbliżenia się do armii *Helweckiej*. Ta wiadomość sprawiła alarm w okolicy *Kehl*. — W kraju *Gryzonów* zatrudniają się republikanizowaniem dystryktów, w tym celu rozpoczęły się zgromadzenia pierwsiakowe dla wyboru depotowanych do ciała prawodawczego w *Lucernie*. Z *Koivu* wywieziono pod strażą radę wojskową dotąd tamże trwającą. Na dniu 12 drzewo wolności miało być tamże założone. Generał *Casabianca* z korpusem od 16 tysięcy ludzi wkroczył do *Tyrolu*. — Główna kwatera, Arcy-Xiążęcia *Karola* na dniu 12. była w *Ochsenhausen*.

z *Norymbergi* dnia 18. Marca.

Lewe skrzydło armii Cesarzkiej pod komendą Generała *Starray* wyruszyło na dniu 14 do *Szwabii*. Kwatera główna jego będzie założona w *Donawerth*. Od kilku dni, przechodziło tedy do korpusu jego wiele kawalerji.

z *Moguncyi* dnia 18. Lutego.

Generał *Bernadotte* z całym swoim sztabem wyjechał z *Moguncyi*; postanowił główną swoją kwaterę w *Manheimie*.

Dany jest rozkaz dla 10. tysięcy wojska, ażeby się zgromadziło w *Strazburgu*, dla udania się potem przez *Knibes* do lewego skrzydła armii G. *Jourdan*. Komenda tego wojska powierzona jest Generałowi *Laroche*. Mówią także, iż wielka część armii obserwacyjnej ma uczynić poruszenie, i że komenda nad niższym *Renem* i operacye około *Filipsburga* powierzone zostaną Generałowi *Collaud*.

z *Manheimu* dnia 18. Marca.

Generał *Bernadotte* przybył tu wczoraj; mówią, iż kurjer, którego w drodze od Generała *Jourdan* odebrał, miał mu ważne przywieść wiadomości. Nie dotąd co by w sobie zawierały, dowiedzieć się nie można; lecz to jest pewna, że po przybyciu tego kurjera dany był rozkaz, aby zaprzestano bombardować miasto *Filipsburg*. Uważają tu, że to jest drugi wsteczny rozkaz tego Generała, który po przybyciu kurjerów od wyższego *Reny*, względem ataku tej fortecy wydał. Dzisiaj zrana, kilkokrotny wystrzał z armat ogłosił zwycięstwa Generała *Maffeny* w kraju *Gryzonów* odniesione. Wczoraj przybył tu jeden oddział piechoty i regiment dragonii. Dzisiaj spodziewamy się regimentu huzarów dawniej *Chambrat* zwanego.

Dnia 19. Marca.

Jedna z naszych gazet ogłasza dziś list następujący: Należy mi okazać błąd iaki popełniło wielu dziennikarzy względem mniemanego bombardowania fortecy *Filipsburga*. Prawda jest obywateli, iż Generał komenderujący *Bernadotte* rozkazał wysypać kilka palnych baterji; i to także prawda, iż miałem należeć do szturmowania *Filipsburga*. Lecz G. komenderujący wydał rozkaz przeciwny. Przyczyną tego było następne przybycie dwóch nadzwyczajnych kurjerów od wyższego *Reny* przybłanych? o tym ja ani chcę ani powinienem wiedzieć. Otoż chybiona Ipsoobność szturm, lecz to co nie będzie utraconym, jest szczęśliwy wstęp armii obserwacyjnej. Pozdrowienie i Braterstwo. — (podpisano)

General Henry Darnaudat, w Mannheimie d. 28. Ventos (18. Marca) roku 7. Rzpltey Francuzkiej.

z St Gall dnia 11. Marca.

Lifty prywatne i przytomni świadkowie donoszą nam, iż *Austryacy* nie dali *Francuzom* łatwego otrzymać zwycięstwa, lecz w końcu ustąpić musieli, i lubo krąg *Gryzonów* podawał wielkie sposoby do obrony, przez pasmagór, które go otaczają, gdy jednak znaczniejsze gościnyce *Mayensfeld* i *Malans* zostały wzięte, na ten czas niepodobna już było cofnąć się, i odbieramy wiadomość, iż korpus wojsk Cesarzkich które zajmowały *Diffentis*, i *Petit St Bernard*, przmuszone zostały między 8. i 9. poddać się *Francuzom* tak, iż liczba jeńców dochodzi już przeszło do 8 tysięcy ludzi.

z Lucerny dnia 13. Marca.

General *Auffenberg* przeprowadzony został przez *Bazyleę* do *Dijon*, gdzie mu naznaczono mieszkanie, resztę jeńców *Austryackich* odesłano do *Kolmaru*. Wszystkie wojska Cesarzkie opuściły już kraj *Gryzonów*, i cofnęły się do *Tyrolu*.

Zapewniam, iż świeżo przybyłe raporty donoszą, iż wyprawa *G. Lecourbe* w kantonie *Oberland* zupełny otrzymała skutek; iż tam przeszedł przez dwa miejsca *Diffentis* i *St. Bernard*, i że między 7. i 9. Marca opanował płaszczyznę wyższego i niższego *Renu*, zabrawszy wielką liczbę jeńców. — Z drugiej strony dowiadujemy się, iż General *Oudinot* na dniu 8. zdobył *Feldkirch*. — Dziennik urzędowy Dyrektoryatu *Helweckiego* w *Lozannie* d. 12. t. m. ogłoszony wyraża: W tym momencie huk armat donosi o znakomitym przez *Francuzów* odniesionym zwycięstwie; Dyktoryat uwiadomił o tym Rady Prawodawczej. — (Czekamy o tym urzędowych Raportów.)

O wyprawie Generala *Lecourbe* odbieramy szczegóły następujące: Dnia 5. t. m. ruszył ten General na czele 12 tysięcy ludzi do *Bellinzony*, i wszedł na równinę *Misoch*, po lekkiej utarczce, odparł przednie szeregi nieprzyjacielskie, na d. 6. i 7. *Francuzi* posuwali się naprzód, i po dwóch nader żywych potyczkach, przedarli się przez górę *S. Bernarda* do *Rheinwald*. Z strony *Poschiavo Bergwell* i *Spignerberg* fałszywe tylko przypuszczano ataki. — Wszystkie wojska *Francuzkie* do 16. tysięcy w *Waltelinie* wynoszące, były także d. 6. w poruszeniu; żądają się pokazać, że ich zamiarem jest przedrzeć się przez góry ku *Tyrolowi*.

z Bazylei dnia 16. Marca:

W tych dniach zaszło wiele bitew od strony *Rheinneck* i *Feldkirch*. Niewiemy jeszcze jakie ich były skutki. — Spodziewamy się tu Administracyi armij Generala *Jourdan*. Ta armia coraz bardziej zbliża się ku okolicom naszym.

z Florencyi dnia 9. Marca.

Ostatniey Niedzieli wydarzył się tu przykry w teraźniejszych okolicznościach przypadek. Ob. *Scorcu* ten sam Officer który towarzyszył Królowi *Sardyńskiemu*, znalazłszy się w środku tłumu ludu, zsiadł z konia i prosił go o łob. Konie wydarłszy mu się, uciekł z ręką tego tłumu. Z tego powodu nastąpiło zamieszanie, Officer był znieważony, a nawet mocno krzywdzony. Zaprowadzony potem do warty, a po niejakim wytłumaczeniu się, uwolnionym został. Rząd rozkazał natychmiast aresztować główniejszych sprawców tego krzywdzenia, i niczego niezaniedbać dla zaspokoienia. Ob. *Scepeau*.

General *Lemoine* przejeżdżał tedy w podróży swojej z *Paryża* do *Rymu*. W tym momencie znajduje się wiele Officerów w *Florencyi*. Wojska *Francuzkie* przechodzą się i powracają przez nasze terytorium. Niemożemy docieknąć przyczyn tych kontr-marszów.

Lifty z *Liwny* pod d. 6. donoszą, iż *Elkadra Angielska* przybyła z *Gibraltaru* do *Palermo*; 7. tysięcy znajdujące się na niej wojska, wyładowały na ląd, zajęło wszystkie twierdze. W *Palermie* spodziewano się co moment *Rosyjskiej* i *Tureckiej* *Elkadry*.

z Mediolanu dnia 11. Marca.

General *Mack* wyjechał z dnia 8. mówiąc, iż się uda do *Briancon*. Officerowie *Niemieccy*, którzy mu towarzyszyli, oraz reszta jego świty otrzymała wolność powrotu do *Niemiec*. Jeden tylko jego adjutant przy nim się został.

Wszczęta w *Montferacie* insurrekcyja zupełnie potłumioną została. Aresztowano wielką liczbę osób, pomiędzy innemi Generala *Colli*. W *Acqui* i okolicach zostawiono załogi. General *Grouchy* wyjechał dnia 5. z *Acqui* do *Turynu*.

z Werony dnia 13. Marca.

Liczne korpus wojsk Cesarzkich rozłożyło się obozem pod naszymi murami. Miasło nasze ogłoszone jest w ścianie oblężenia, wale i szanie osadzone są armatami, i wszystkich środków użyto do postawienia miejsca tego w najlepszym ścianie obrony. — W tym momencie dowiadujemy się, iż już zaszły utarczki między naszymi i *Francuzkami* forpocztami. Szeregi *Mahoni* spotkawszy się z nieprzyjacielem, zabili mu kilkadziesiąt ludzi. Z drugiej strony *Francuzi* zajęli pikietę *Austryacką* z 9. ludzi złożoną.

Od granic Włoskich dnia 9. Marca.

Wszyscy proźniacy w krajach *Rzymskich* zabierani są do wojska. Posąg bronzowy na zamku *S. Anioła* znajdujący się, jest teraz trzema kolorami pomalowany a na głowie jego powiewa troykolorowa chorągiew. Wszyscy nauczyciele w szkołach, seminarjach i kolegiach muszą wykonywać przyłegę na wierność dla Rzpltey *Rzymskiej*. OOb: *Borghese*, *Kolonna*, *Chigi*, *Barberini*, i inni zaczynają teraz w *Rzymie* najlepsze obrazy z galerii swoich wyprzedawać. — Minister policyi *Rzymskiej* wezwał na piśmie Kustosza Akademii *Arkadyjskiej*, aby na niejaki czas sielanki *Pasterkie* i piosenki *Pillisa* i *Kloi* zaprzestane zostały, a na to miejsce aby pienia *Tyrteusza* i hymny *Marsylskie* rozlegały się po powietrzu.

Proklamacyja którą Król *Neapolitański* wydał na wyjeździe swoim do *Sycylii*, wyraża: Nieszczęśliwe wypadki w wojsku moim zaszły, mnie przymusiły udać się do *Sycylii* i osadzić w bezpieczestwie Familię moją Królewską. Zostawiam przeto na czele rządu *Franciszka Pignatello* najwyższego gubernatora, którego rozkazom każdy posłuszny być powinien, i który jest *Alter Ego*, naysobniejszym pełnomocnictwem obdarzony. Na czele zaś wojska umieściłem Generala *Barona de Mack*, który za pomocą wojsk lądowych w malsie utworzyć się mających, wszystkich sił przyłoży do wstrzymania i odparcia nieprzyjaciela. Co jeżeli za pomocą *Bolką* i waszą wiernością odbywać się będzie, możecie być pewni ukochani poddani, iż natychmiast pospieszę wam na pomoc w osobie mojej, której iak wiecie nie oszczędzałem w obronie *S. Religii*, mojej korony i was samych.

Król *Neapolitański* kazał oddalić się z *Sycylii* wszystkim Emigrantom *Francuzkim*. Ci którzy na zoldzie *Angielskim* zostali, popłyneli do *Tanger*, inni do *Tryestu* udali się.

Król *Sardyński* nim do wyspy pojechał, odprawił powiadź w *Liwno*.

z Petersburga dnia 6. Marca.

Gazeta dworska umieszcza następujący opis. — Na dniu 3. po południu o godzinie 7. odprawiły się zaręczyny *W. Xiężniczki Alexandry Pawłowny* z Arcy-Xiędziem *Jozem Palatynem Węgierskim*, w następującym sposobie. Gdy wszystko do ceremonii było przygotowanym Imperator *Jmć* wraz z Imperatorową udali się do umyślnie przeznaczonego w tej mierze pokoju brylantowego, za któremi szła cała familia Imperatorska, Xiężdziedziczny *Meklenburg Szweryn*, *Fryderyk Ludwik* brat jego, Xiężdz Karol i osoby do tej ceremonii wyznaczone, iako to: Xiężdz *Bełborodko*, *Hrabia Romanzow*, *Podkanclerzy Kozubey*, *Hrabia Restopczyn*, *Marzalek nadworny Naryszkin* etc. *Hrabia de Cobenzl*, i Xiężdz *Auersberg* do swity Arcy-Xiędz Karola należący. Gdy nowo zasługujące się wysokie osoby miejsc swoje zajęły, odprawiła się ceremonia podług zwyczajów kościelnych przez arcy-biskupa *Kazańskiego*. Po czym sami Imperatorstwo *Jmć* zrobili zamianę pierścionków. Nakoniec tak nowożeńcy iak cała familia Cesarzka złożyli winne dzięki tak Imperatorowi iak Imperatorowi *Jmci*, wszyscy zaś przytomni na głębsze powin szowanie, a potem Imperatorstwo *Jchmość* z całą switą udali się do sali, gdzie bal wielki został utworzonym. — Imperator *Jmć* w tymże dniu okazał ukontentowanie swoje z *exercerunków* odbytych przez batalion grenadyerów Xiędz Karola *Konstantyna Pawłowicza* naznaczonego w nadgodzcie dla każdego *gemeyna* po rublu i kieliszku wódki.

OBWIESZCZENIA

Podaje się do powszechny wiadomości, że na wyraźny rozkaz *Najjaśniejszego Pana*, w *Berlinie* pod dniem 30. Grudnia 1798. wyzwał okólny Edykt, który względem niektórych

w prawie powszechnym krajowym i w ordynacyi sądowej zawartych przepisów, iako to: 1.) względem unikiuienia tumul-tów i kar na dowódców i uczestników; — 2.) zapisywania do hipotek praw gruntowych; — 3.) zabezpieczenia praw dzieci-nych przy rozwodach; — 4.) sądzenia spraw o obojętne pokrzywdzenia i ukarania onych; — 5.) sposobu opisywania sądowych transakcyi; — 6.) Patentów na Pisarstwo (Notariatus); — 7.) exekucyi przeciw zadłużonym, w aktualnej cywilnej służbie Kro-lawskiej zostającym officialitom; — 8.) sekwestrowania intrat z dóbr nieruchomości dla uniknięcia subfanci; — 9.) kosztów podróży, przez stronę fionie nadgodzicie powiniących; — 10.) przeciagu czasu do podawania prawnych wywodów; — 11.) prawnych środków przeciw kontumacyjnym wyrokom, i nakoniec — 12.) dopuszczania fionom mijania pierwłych in-fanci, obzerniejsze urzędzenia w łobie obeymuie, i które-go nietylko w drukarni Narodowej tamże dostać, ale w exem-plarzu w Pałacu Magistratury Rządowych w miejscu sądów Re-gencyi inteylszy przybitym doczytać się można. Tenże Edykt znaydować się także będzie w zbiorze Edyktów w roku zeszłym 1798. wyzłych. — Dan w *Warszawie* dnia 5. Lutego 1799. Królowa Południowo-Pruska Regencya. — DE MEYER.

Mimo że Zwierzchność na utrzymanie porządku i spokojności baczną oko dająca, wszelkie przyłtynności granice nie przechodzą ohoły czyli uciechy chętnie Pu-bliczności pozwala; przecież to pozwolenie, aż na Maszkarady po Balach publicznych, oprócz czasu karnawalo-wego używane, rozciągać się nie może, ponieważ iak doświadczanie uczy, różne ziad wynikają z drozności. Wszelkie zatem zupełnie zakazują się Maszkarady (wyi-wszy w czasie Karnawalu) pod karą rocin *Talarów*; ten zaś, którenby na przelępliwie zdobywany był, niechay się podług okoliczności w to wpływającej furowszej może jeszcze obawiać kary. — Dan w *Warszawie* dnia 27. Mar-ca 1799. — J. K. M. Prukiej Gubernia i Direkcyja Policyi. v Kohler. q. Werthern. Patz.

Licytacya Dobra. Z wyroku Kommissyi Bankowej, przez *Najjaśniejsze Dwory* dwa Cesarzkie i Królewsko-Prucki wyznaczonej, w *Warszawie* agituacyi się, za zniesieniem się z *Prześwietną Regencyą* tutejszą wydanego, Administracya mas-sy krydalney zmarłego *Karola Schulza*, bywzego Bankiera *Warszawskiego*, uwiadoma *Prześwietną Publiczność*, iż dobra mieyskie, teoz między *Ur: Karola Schulza*, dziedziczne w *Warszawie* lityuowane iako to: — Sub Nro podług Taryfły 570. 599. 600. 643. Dobra mieyskie *Tłumackie* zwane, które całkiem, lub na części podzielone, wraz z gruntem dziedzicznym, sprzedane zostaną, mające obzerny brukowany dziedzień w kwadrat, na około piękną Architekturą, różnych kamienic zamurowane, i dworkami zabudowane, na przelztał wyjazd, od *Leżna* i *Belańskiej* ulicy, oraz z boku od ulicy *Długiej*, wprost *Gułtauza* mające, i sub Nro: 605. zabudowania *Pruckie* zwane z gruntem dziedzicznym. *Niemniej* gruntu czyn-łowe, do dziedziwa *possessy Tłumackie* zwanych należne, na których następnie wyrażeni *Emphiteuci*, mają swoje wła-sne *possessy*, grunt zaś dziedziczny z którego czynłzugi, sprzedany zostanie. Kto do *possessy Numerami* nastę-pniemi wyszczególniają się 598. *Possessy* *J.P. Miłowy* po *Wag-nerze* 597. Tężyż po *Lukażewskich* 572. *Possessy* *Lemań-skiej* wdowy po *Nowińskich* 571. *Sobolewskich* 569. *Sobub-lickich* 567. *Beslera* 568. *Klossa* 568. *Breymcha* 565. *Kryg-łowy* wdowy 564. *Ułmizowy* wdowy 644. *Waynoffowy* wdowy 740. *Klossa* po *Siedleckich* 741. *Szulza* rymarza 742. *Wę-żyka*. — Także Nro 737. Dworek *Danglowkie* zwane, na rogu *Ulic* *Leżna* i *Rymarka* zwanych lityuowane, drewniane, i w części z *Pruckiego* muru składające się. Jako też Nro 1073. 1074. Dworek murowany z zabudowaniami obzernymi i O-grodkiem, na *Ulicy* *Królewka* czyli *końskim Targu*, przy pa-łacu dawniej *Salki* zwanym, na gruncie czynłzowym *Grzy-bowlki* zwanym lityuowanym. — Naofteak Nro 2991. 2950. *Ma-gazyn* z placem obzernym wychodzącym z *Ulicy* *Sołec*, do *Ulicy* *Czernaikowskiej*, na którym zaydują się różne skład-y *Drzewa* i innych *Produktów*, w tymże są różne zabudowania mieszkalne, *Epichrz*, oraz kamieniczka i wozownie murowa-ne. — Tędzież Dworek także na *Ulicy* *Soleu*, naprzeciw teoz *Magazynu* od wily lityuowany, murowany z *ładem*, grunt zaś na którym *Magazyn* i Dworek murowany są zabudowa-ne, jest czynłzowy należny do *miasta* *Starej Warszawy*. — Po-wyższe zamurowania, zabudowania i grunta dziedziczne, przez *Konfylarza* z *Prześwietnej Regencyi* tutejszej wyznaczonego, sposobem *Licytacyi* publiczney, za gotowe pieniądze, przez kupującego wyliczyć w grubej monecie należne, w *Trzech Terminach*, w mieyscu *mprow*, domów, i placów do *Licyta-cyi* przeznaczonych sprzedane zostaną. Pierwszego tedy Ter-minu odprawiać się będzie *Licytacya* w dniu 1. Marca, drugiego w dniu 1. Maja, a trzeciego i ostatniego, w dniu 1. Lipca. Roku następującego 1799. — *Naywięcej* przeto dający, po doniesieniu *Kommissyi* i przez nią kupna zatwierdzeniu, *Tranzakcyę* nabywczą, z nakazu teoz *Kommissyi*, przez Ad-ministracyę zeznać się wedle *Prawa* powinne otrzyma. — Do-nosi przytym *Administracya*, iż wkrótce wyjdzie, łosowne do niniejszego, lecz oddzielne obwieśczenie, względem dóbr ziemskich dziedzicznych, to jest: *Młociu* i *Łomienek* z przy-ległościami, tudzież *Woli* i *Czyłtego*, przy *Warszawie*, nie-mniej grunów *Emphiteutycznych* na *Grochowie*, przy *Pradze* lityuowanych, dotąd do *Massy Schulzowskiej* należnych, któ-rych sprzedaż przez *Licytacyę* publiczną jest już uderminowa-na. — Dan w *Warszawie* dnia 26. Mca *Lisopada* 1798 Roku.

Karol Szulborzki *Prokurator* *Massy Szulzowskiej* mpp. *Andrzej Pacyniewicz* *Adm. Massy Szulzowskiej* mpp. *Jan Müller* *Administrat. Massy Szulzowskiej* mpp. *Jan Troczyński* *Administrat. Massy Szulzowskiej* mpp.

DONIESIENIE.

Znayduie się do sprzedania przednia kolekcya *Książ* z 3000. Tomów, zawierająca w łobie wszelkie nauki; *nienajwy* małą kolekcya pism politycznych, bardzo interesujących i dotąd mało znanych za połowę ceny w księgarniach zwyczajney. Także i kolekcya *Mapp Geograficznych* przednich *liżnik* *ma-larskich*, *Not* *muzycznych* i *Koperfitychów*, i duża *Mahina* elektryczna z *Aparatem* za cenę przy każdej *lityce* wyrażoną. Kto całą kolekcya zakupi, ten przez to *Duplikaty* *zylka*, gdyż takowe nie będą osobno podane. Tężyż *Wszystkie* druko-wanych *Katalogów* na *ordynaryjnym* *papierze* po 2 gr. dobre, zaś na *przedm* *papierze* po 3 gr. dobre w *Wrocławiu* u *Au-gusta Schall* na *Ulicy* *Miodowej* w trzech wieżach dostać moż-na. *Namieniony* *Schall* przyjmie *kommissa* dla *zakupowania* *Książ*, *Koperszychów* etc. etc. po *Aukcyach* *Wrocławskich*, uprasza jednak ażeby lity i pieniądze *franco* iemu dosyłać bywały.